

MEHMET EMİN BÜYÜK

**ULUSLARARASI HUKUKTA
HUKUKUN GENEL İLKELERİ**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XV
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM **HUKUKUN GENEL İLKELERİNE İLİŞKİN** **STATÜ DÜZENLEMESİ VE DÜZENLEMEYE** **YÖNELİK DOKTRİNDEKİ YAKLAŞIMLAR**

I. Hareket Noktası: Uluslararası Daimi Adalet Divanı Statüsü	9
A. Uluslararası Daimi Adalet Divanı Projesi ve Statünün Hazırlanmasına Yönelik Hazırlıklar	9
B. Danışma Komitesinin 38. Maddeye İlişkin Görüşmeleri	10
C. Milletler Cemiyeti Konseyinin Alt Komisyonlarında Yapılan İyileştirmeler ve Statünün Kabulü	25
D. 1945 San Francisco Konferansı ve Uluslararası Adalet Divanı Statüsünün 38. Maddesi	29
II. Uluslararası Hukuk Doktrini ve Uygulamasında Hukukun Genel İlkeleriyle İlişkili Meseleler	31
A. Genel Açıklamalar ve Metot	31

B.	Statü Düzenlemesine Yönelik Olumsuz Eleştiriler	34
1.	Düalist ve İradeci Akımlar ve İç Hukuk İlkelerinin Uluslararası Hukuktaki Yeri	35
2.	Hukukun Genel İlkelerine Katı Monist Yaklaşımın Üç Farklı Görünümü.....	45
a.	Dayanışmacı Objektivizm ve Egemenliğe Yeni Bir Bakış; Scelle	46
b.	Viyana Okulu ve Saf Hukuk Kuramı; Kelsen, Guggenheim	50
c.	Yeniden İç Hukukun Üstünlüğü, Modern Bir Kuram; Conforti.....	54
3.	Hukuk Kurallarının Belirlenmesine Yardımcı Araçlar ve Hukukun Genel İlkeleri.....	56
4.	Hukukun Genel İlkeleri ve <i>ex aequo et bono</i> Uyuşmazlık Çözümü.....	57
5.	Farklı Milletlerde Ortak Hukuk İlkelerinin Varlığına a priori Reddiye.....	58
C.	Uluslararası Hukukun Şekli Kaynağı Olarak Hukukun Genel ilkeleri.....	63
1.	Uluslararası Daimi Adalet Divanı Statüsü Öncesi Uluslararası Tahkim ve Devlet Uygulamaları	64
a.	Statü Öncesindeki Uygulamaların Önemi.....	64
b.	Uygulamalardan Muhtelif Örnekler.....	70
i.	Neptune Uyuşmazlığı	70
ii.	Yuille, Shortridge et Cie. Tahkimi	72
iii.	Kaptan Thomas Melville White Kararı.....	73
iv.	Buenos Aires Limanının Kapatılması Davası.....	75
v.	Affaire du Queen Tahkimi.....	76
vi.	Fabiani Davası	77
vii.	Delagoa Bay Railway Davası.....	78
viii.	Pious Fund Tahkimi.....	80
ix.	Gentini Davası	82
x.	Rusya Tazminat Faizi Uyuşmazlığı	84
c.	Doktrindeki Eleştiriler ve Değerlendirmeler	86

2.	Hukukun Genel İlkelerinin Özerk Kaynak Olarak Varlığına İlişkin Lehte Görüşler.....	91
a.	Hersch Lauterpacht.....	93
b.	Alfred Verdross	100
c.	Louis Le Fur.....	109
d.	Kotaro Tanaka.....	113
3.	Hukukun Genel İlkelerinin Kökeni.....	116
a.	Uluslararası Hukukun Özerk Bir Kaynağı olarak Münhasıran İç Hukuklardan Alınan Hukuk İlkeleri.....	116
b.	Epitetinden Bağımsız Tüm Hukuk Sistemlerinde Ortak Hukukun Genel İlkeleri.....	120
D.	Statü Düzenlemesine Olumlu ve Olumsuz Yaklaşımların Değerlendirilmesi.....	125
E.	Medeni Milletler İfadelerinin Anlamı ve Hukukun Genel İlkelerinin Belirlenmesi	140
1.	Statüdeki İfadenin Kolonyal Kökenine Yönelik Eleştiriler..	141
2.	İlkelerin Türetileceği Sistemlere Yönelik Ayrılmın Gerekliğine İlişkin Görüşler.....	149
3.	Genel Hukuk İlkelerinin Belirlenmesinde Karşılaştırmalı Hukuk Çalışması ve Yargı Organlarının Konuya İlişkin Uygulamaları.....	156
4.	Değerlendirme ve Sonuç	159

İKİNCİ BÖLÜM

ULUSLARARASI HUKUK

UYGULAMASINDA HUKUKUN GENEL

İLKELERİ

I.	Genel Açıklamalar ve Metot	161
A.	İlkelerin İşlevi.....	161
B.	Uygulamaya Dair Genel Çerçeve	164
C.	Sınıflandırma ve Plan.....	170

II.	İyi Niyet ve Hakların Kullanılmasıyla İlişkili İlkeler	175
A.	İyi Niyet ve Andlaşmalar Hukuku.....	176
1.	Pacta sunt servanda.....	176
2.	Yürürlüğe Girmeden Önce Andlaşmanın Konu ve Amacını Ortadan Kaldırmama Yükümlülüğü	180
3.	Andlaşmaların Yorumlanması	181
4.	Andlaşmaların Geçersizliği	185
5.	Andlaşmaların Sona Erdirilmesi	188
B.	İyi Niyet ve Hakların Kötüye Kullanılmaması	192
C.	Kazanılmış Haklara Saygı İlkesi.....	200
D.	Nemo plus juris transferre potest quam ipse habet	202
III.	Uluslararası Sorumluluk Hukukuna İlişkin Genel Hukuk İlkeleri.	205
A.	Sorumluluğa İlişkin Genel İlkeler	206
B.	Hukuka Aykırı Fiilin Devlete İsnat Edilmesi	209
C.	Hukuka Aykırılığı Ortadan Kaldıran Haller	215
D.	Uluslararası Sorumluluğun Neticeleri	218
IV.	Yargılamaya ve Yargılama Usulüne İlişkin Genel Hukuk İlkeleri...	222
A.	Arbiter nihil extra compromissum facere potest	222
B.	Compétence de la compétence	227
C.	Nemo judex in causa sua	230
D.	Audi alteram partem	234
E.	Jura novit curia.....	238
F.	Davalarda Delil ve İspat İlkeleri	242
G.	Res judicata	246
H.	Estoppel	256
V.	Hakkaniyet ve ex aequo et bono	266
A.	Tarihi Arka Plan ve Statü Düzenlemesi	267
B.	Hakkaniyetin İşlevleri.....	270
1.	Hakkaniyet infra legem.....	271
2.	Hakkaniyet praeter legem	273
3.	Hakkaniyet contra legem.....	274

C. Ex aequo et bono.....	275
D. Uluslararası Hukuk Uygulamasında Hakkaniyet	284
1. Uygulamada Hakkaniyetin Yeri	284
2. Deniz Alanlarının Sınırlandırılması ve Hakça İlkeler.....	286
VI. Uluslararası Hukukun Genel İlkeleri	294
A. Genel Açıklamalar.....	294
B. Uygulamadan Muhtelif Örnekler.....	296
C. Temel İnsani Mülahazalar.....	305
SONUÇ	313
KAYNAKÇA	327